

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima est [con]sideratio theologalis approbationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

gnitas esse: et quedā quis in corpe nō cor-
poris s; virtut; pulcritudo fulgebit. Hec
ille. Fulgebūt itaq; cicatrices in corpib; s
marty; sicut stella in celo. sicut lapis p̄ci-
osus in anulo: sicut flos in stipite: et sicut
p̄ciosus color in rosa. Un̄ in corpe ch̄i ci-
catrices nullo mō p̄tinent ad corruptioez
vel q̄lēcunq; defectū: sed ad maiore cumu-
lum gl̄ie: inq̄ntum sunt q̄dam p̄tutis insi-
gnia. In illis enī locis vulnez est q̄dam
specialis decor. Un̄ dicit Ebr̄y; q; cicā-
trices ille sūt sup radios solis lucidiores.
Sicut aut̄ d̄r Tho. in. iij. par. q. liij. Et il-
la aptura vulnez sit cū quadā solutioe cō-
tinētis: totū tñ hoc recōpensat p̄ maiore
decorē glorie. **S**cōda est declaratio col-
late misericōdie: et hoc respectu b̄tōz: vt vicz
sq; videat q̄ misericōdit̄ sunt redēpti et
saluati. Unde de hoc in p̄petuū deū lau-
dabūt: et hoc multū ceder eis ad maiore
gl̄iam. Beda. Magnū erit gaudiū sanct̄
videre cicatrices vulnez in ch̄i carne ful-
gida: p̄ q̄ victor; triūphauit et de morte sal-
uauit electos. Nā ibi est fortitudo marty-
rii et sal; s̄m nostr̄. Hec ille. **T**ertia ē
declaratio equissime iusticie: et hoc respe-
ctu reproboz: vt vicz in iudicio euidēter
palam ostēdat q̄ iuste imp̄i dāctur qui
ch̄m p̄tēperūt: quē tñ tūc videbūt man-
feste tā graua vulnera p̄ eis prulisse: Un̄
sicut dicit Aug. lib. de symbolo. Sciebat
ch̄is q̄re cicatrices in suo corpe seruaret.
Sicut enī demonstrauit thome nō credēti
nisi tāgeret et videret: ita et inimicis vulne-
ra demonstratur? est sua vt quincēs eos
veritas dicat: Ecce hōiem quē crucifixi-
stis: videtis vulnera que infixistis: agno-
scitis latus quō pupugistis: quā p̄ vos et p̄
pter vos apertū est nec tñ intrare volu-
istis. Hec ille. P̄t̄ itaq; ex supradict̄ qm̄
surrexit dominus? ueniēter: gaudenter atq;
uacilliter. **S**tudeam? itaq; nūc sibi p̄for-
mari per ardentē charitatez vt tandē sue
gloriose resurrectionis p̄ticipes efficiamur
et pueniamus feliciter ad p̄templandam
sue diuinitatis claritatem cum eo in p̄pe-
tū regnaturi. Amen.

De futura resurrectione
generali. Sermo.

Omnes qui

dem resurgem? i. **L**oz. xv
Supra diximus ch̄isti p̄
surrectionē esse exemplar nostre future re-
surrectionis vt sic mēbra p̄formēdr capiti
Quia sicut dicit Paulus. Phil. iij. Refor-
mabit corpus humilitatis nostre figura-
tū corpi claritatis sue. Ideo postq; de o-
mini resurrectione dixim? ueniens de fu-
tura generali corpoz resurrectione sermo
nē facere. Circa quā resurrectione tres ha-
bebimus p̄siderationes p̄ncipales.

Prima est p̄sideratio theologalis ap̄-
probationis.

Scōda est p̄sideratio generalis dispo-
sitionis.

Tertia est p̄sideratio specialis distin-
ctionis.

Prima igitur est p̄sideratio theo-
logalis approbationis. Ubi sunt cō-
siderande approbationes huius in-
fallibilis veritatis theologice. Omnes re-
surgem? que veritas h̄t ex fide certissi-
ma cum sit nostre fidei articulus: tñ p̄ cō-
solidatioe fidei potest approbari trib; vijs

Primo auctoritatib;.

Scōdo rationib;.

Tertio exemplis et similitudinib;

Primo approbat̄ au-
toritatib;. **E**sa. xxvij. Venient mortui tui
et interfecti tui resurgent. Et post sequit̄
Vos qui in puluere estis expergiscimini
et laudate: quia r̄. **E**t Ezechiel. xxxvij.
Hec dicit dominus deus: Ecce ego aperiam
tumbas vestras et educam vos de sepul-
cris vestris popule meus. **E**t Job. xix.
Scio q; redemptor meus uiuit et impouit
simo die de terra resurrectionis dicit de iob
pter que uerba Hieronymus dicit de iob
p̄ paulinū. Et de ceteris sileam resurre-
ctione corpoz sic p̄pheta vt null; de ea vl-
manifestius vel clarius scripserit. **I**ez. ij.
Dach. vij. **D**ēs illi septē fratres cū m̄re
gratāter martyriū suscipiebāt p̄pter ob-
seruationē legis et spem resurrectionis: q̄z
vn; offerēs mēbra ait: **E** celo ista possido
s; p̄t̄ d̄i leges hec ip̄a dispicio: quā ab ip̄o
me ea s̄ceptuz spero. **E**t alē d̄r Rex mōi
p̄ suis legib; d̄fectos i etneuite resurrectione

Bernio De futura resurrectione

suscitabit. Itē resurrectionē futurā pbat
uit dñs sādūcis. Dat. xij. 7 Lu. xij. Itē
apls. j. Thess. iij. Nolum⁹ vos ignorare
de dominantibus ut nō p̄stentini sic 7 ce-
teri q̄ sp̄e nō hñt. Itē legit in histo. ro-
manoz. p̄ cū tpe Theodosij imperatoz
q̄ dam p̄bi 7 mlti viri ecclesiastici dogma-
tizaret cozpoz resurrectionē nō esse futu-
rā: alij autē fidei assentirent. Cū in his ef-
set imperator anxius 7 dubi⁹ qd esset re-
nēdū. Cū terra effodiret ap̄t. Pstantino
polim p̄ fūdamento quodā iaciedo ap̄tū ē
sepulcr. cuiusdam philosophi antiquissimi
7 famatissimi q̄ fecerat scribi 7 sculpi secū
in sepulcro suo articulos fidei nre q̄ scz
dei filiū crederet p̄cipiēdū de virgine. Na-
sciturū 7c. p̄ que etiā sperabat se resurre-
cturū in iudicio futuro. In cui⁹ iudiciū of-
sa sua tpe theodosij iperatoz soli paterēt.
Ad h̄mōi ergo inuentionē 7 fides catho-
lica ē p̄firmata 7 heresis p̄futa.

Secūdo approbanda ē
resurrectionis future vitas rōnib⁹. Et ad
hoc sūt tres p̄cipue ratiōes. Prima est
rō integratiue reparatiōis. Sic em̄ d̄r an-
selm. li. Cur de hō. Si hō nō peccasset nū-
q̄ moreret s̄ cū ania sit 7 cozpe ad brām
glam assumeret: ergo si ch̄s integre repa-
rauit hoīem lapsum: debuit illū ad talem
statū reducere: q̄ simul in cozpe 7 aia gli-
ficaret. Cū q̄ hō nō fiat in p̄nti qz oēs mori-
m⁹: ergo aut oēs resurgem⁹ aut hūani
generis fuit min⁹ sufficiens qd est falsum.
Et iō ip̄e reparatoz n̄ voluit a mortuis
resurgere ut supra dictū est: ut nob̄ de re-
surrectione nra futura sp̄e daret indubita-
rā. Ad em̄ p̄gruū ē: ut surgēte integro ca-
pite Hebra remaneret p̄p̄e in terra. s. qn-
tū 7 cozpora. Ideo d̄r ap̄ls. j. Coz. xv.
Eh̄s resurrexit a mortuis p̄mitte dormi-
entiū. 7c. Et post seq̄. Unūq̄sq̄ in ordi-
ne suo resurget. Secūda est rō p̄sumati-
ue p̄fectionis. Ut em̄ inq̄t Rich. Resur-
rectio cozpoz facit ad p̄fectionē vniuersi.
Est em̄ tplex substātia. s. pure sp̄ual pure
cozpal: 7 ex sp̄uali 7 cozpal cōposita. Si
autē aie a cozpib⁹ separate nūq̄ iterū coz-
poz vniuersi segr̄et q̄ in hac parte vni-
uersum sua p̄fectione p̄petuo careret. Pre-
sertim. Aia nata est esse pars substātie cō-

posite ex cozporali 7 sp̄uali natura: pars
autē h̄z imp̄fectā esse extra totū. Incōue-
niēs ē autē ut tā nobilis substātia p̄petuo
careat naturali p̄fectione sui eē Insup coz
aia sit cozporis forma: 7 forma naturalē
inclin ationē habeat ad materiā: aia igit
naturalē h̄z inclinatioē ad p̄ficiēdū: coz-
pus 7 regendū: s̄ nulla naturalis inclina-
tio ē frustra: qz ut dicit philosophus. Nat-
tura nihil facit frustra. Tercia ē rō cō-
pletive retributiōis. Sic em̄ d̄r Thido.
j. de sū. bo. Qui mēre tractauerūt qd p̄fe-
cerūt cozpoz: simul 7 aia puniēt 7 cozpo-
re. spectat q̄ ad cōpletā rōnē punitiōis inij-
quoz 7 plenā manifestationē diue iusticie
ut mali cū suis p̄rijs cozpib⁹ p̄petuo pu-
niant. Sic etiā req̄rit sup̄abundantissima
clementia 7 liberalitas sūmi dei vt electi
sui cū cozporib⁹ p̄rijs eternaliter letent 7
gaudeāt. Fuerūt nāq̄ ip̄a cozpa instrumē-
ta aiaz ad p̄ntū opera exercenda. Ipi ei
sc̄ti p̄ h̄i amore carnē suā crucifixerūt cū
vicijs 7 concupiscentijs. Un̄ sic d̄r Tho.
j. ij. q. iij. ar. v. q̄uis cozp⁹ nō req̄rat ad p̄-
fectionē hūane britudinis q̄ntū ad essen-
tiam ip̄ius britudinis: p̄nter n̄ q̄ ad h̄i
esse. Cū em̄ opatio dependeat ex natura
rei q̄nto aia p̄fectior erit in sua natura: tā-
to p̄fectius habebit suā aiaz operatiō-
nē in q̄ felicitas p̄sistit. Un̄ Aug. xij. sup̄
Gen. ad litterā: Cū q̄stuisset vtrū sp̄iritū-
tib⁹ defunctoz sine cozporibus possit illa
sūma beatitudo p̄beri. R̄ndet q̄ non sic
p̄nt videre incōmutabilē substātiā vt sc̄ti
angeli vident suę glia latentiōis causa siue
iō qz in eis est naturalis qdā appetit⁹ coz-
pus administrādi. Hec ille. Furta h̄ ē
dicit maḡ in textu i. iij. dis. xlij. q̄ pacto
iudicio ampliorē gliaz sue claritatis deus
mōstrabit electis: nō q̄ ania sit receptura
maiorē gle habitū s̄ qz augebit p̄fectionē
sue naturalis virtutis q̄nto aut p̄fectior ē
naturalis aie virtus tanto cū eq̄li adiuro
rō sup̄ naturali deū clar⁹ videret: q̄ autē
mō in cozpore corruptibili imp̄fectionē opa-
tionē suā naturalē habeat aia q̄ separata
h̄ est p̄ accidēs rōe corruptibilitatis cozpoz
ris: qz ut d̄r Sap. fr. Cozpoz qd corrupit
aggruat aiaz. vñ etiā h̄ mō d̄r ap̄ls. j. Coz-
xv. Caro 7 sanguis regnū dei nō posside-
būt. loq̄t ei ibi de sanguine 7 carne q̄ ad coz-

ruptōz n̄ q̄ntū ad sbam: vt intelligat q̄ d̄
 corpaliū viuūt regnū dī possidere nō pote
 rūt. Sic d̄t Aug⁹. r̄ij. sup̄ Gen. plus si
 nē. Lū aīa hoc corp⁹ tā nō aīale s̄ p̄ spūa
 lem cōmutatōne spūale receperit: p̄fectū
 hēbit sue nature modū obedēs z iperās
 viuificatū viuificās tā ineffabili facilitā
 te vt sit ei gl̄ie: qd̄ fuit sarcine. Hec ille.
 P̄z igit q̄ tūc maior erit britudo aīe cor
 porū gl̄oso vnite q̄ aīe separare: maior in
 q̄ nō solū extēsiue qz vicz tūc gaudebit de
 suo z de corpis bono: s̄ et maior intēsiue
 p̄ p̄fectiorē essendi modū z p̄ p̄ns p̄pter
 opatōis p̄tie p̄fectiorē rōne. Er̄it itaqz in
 illa resurr̄ectōe gn̄ali sup̄admirāda to cū
 ditās z leticia amicorū dei q̄ p̄ effectū ex
 perit̄ q̄ fructuosū ē p̄f̄ ch̄m q̄scūqz sub
 ire labores. Ecōuerso p̄o dānati miseri ex
 acerbitate pene cognoscēt q̄nta stulticia:
 q̄nta d̄mētia ē negligere aīaz z fouere cor
 pus: p̄tēnere celū z q̄rere mūdū: resistere
 deo z seruire diabolo.

Tertio approbanda ē

hūit̄er. **S**urr̄ectōis p̄itas exēplis z silicu
 dinibz: **D**iuersa ei exp̄timēta i creatur̄ in
 uēta s̄urr̄ectōis imaginē p̄h̄ gurāt. **P**r̄
 mo p̄s̄idra i creatur̄ silicibz: **N**ā d̄ pulue
 ribz p̄ artūficiū sit lucidissimū vitz: z ex vi
 t̄z fract̄ in fornacē p̄lect̄ z liq̄ factis pul
 ciora reficiūt: q̄ntomaḡ de corpibz n̄ris
 fractis p̄r̄ sum⁹ artif̄ ex reformare corpa
 gl̄osa. **I**tē i p̄ribz r̄yri z achō d̄ sabulo ma
 ris sit optimū vitz. **I**tē aliq̄ semia postq̄
 p̄ cētū ānos latuēt in terra germināt ope
 rāte natura. **H**oc d̄t cē vez de q̄no milij
 de q̄ d̄r q̄ aliq̄n̄ b̄n̄ lateri i fra p̄ cētū ānos
 z aliq̄n̄ p̄ mille añ̄ q̄ germinet. **S**i h̄ p̄t fa
 cere natura de tā puo semine: qd̄ miraris
 si h̄ fac̄ creator: q̄ sup̄ naturā ē de tā nota
 bili semine sine mūdē: **N**ā si semia p̄mo
 moriūt z putrescūt z p̄ viuificānt multo
 forz̄ videt̄ nobilissimū gen⁹ seminis p̄f̄
 qd̄ alia semina facta sunt cum seminatur
 non deperire scilicet corpus humanū cum
 p̄ hūanū cū sepelit̄. **C**oz. xv. **I**nsp̄iēs
 tu qd̄ seminas nō viuificat nisi p̄ mortū
 tur. **E**ia. lxvj. **M**ayfa sic herba germina
 bit. **I**tē p̄s̄idra at bozes q̄ in hyeme videt̄
 q̄ mortui: i vere aut̄ q̄n̄ resurgere. **I**tē ar
 bor̄ p̄cisa itez pullulat. **J**ob. xiiij. **L**igna uz

h̄z spem si p̄cissum fuerit̄ vt rursus virescat
 zc. **E**t in h̄ loco docet̄ q̄ gumētari p̄ locū
 a minoz resurrectōne futurā. **S**ecdo cō
 sidera in creaturis sensibilibz irrōnalibz.
Gl̄ide aqlam deposita senectute renouat̄
 ri. **A**ues depositis veteribz p̄n̄s annua
 tīm vestiūt nouas. **S**erpētes h̄qz pellem
 veterē exuētēs annuatim nouā resumūt.
Leo filios mortuos rugitu suo post tres
 dies suscitāt. **P**elican⁹ pullos a serpente
 occisos suo Anguie resp̄gēs ad vitā redu
 cit. **I**tē: de cinere phenicis noua phenix z
 nobilis renouat̄. **P**henix q̄ppe est auis no
 bilissima z sola nidificat in mōte arabie: z
 ligna aromatica in nido suo congregat̄: z
 ibi se p̄burēs cū sit sola in mūdō ex cineri
 bus renouat̄ que oīa ad resurrectōne fut
 turā animū leuāt̄ attentū faciūt. **T**er
 tio p̄s̄idra in ip̄a creatura rōnalit̄: qz i az
 multi cū ch̄o surrexerūt: vt habet̄ **M**at.
 xxvij. **I**tē cū br̄s petrus tres discipulos
 suos euchariz valerij z maternū ad cō
 uertendos teutonicos misisset: in trāsitu
 alpiū mortuus est matern⁹. **D**uo autem
 alij ad beatū petrum reuer̄si: accepto ab
 eo baculo suo: maternū iādiu mortuum et
 sepulcū p̄cepto eius exhumantes z tangē
 tes baculo petri suscitātū secum duxerunt
 treuerim z magnā partē teutonie cony
 uerterunt. **I**tē in vita scti marcialis q̄
 fuit vn⁹ de sepruaginta dyob⁹ discipulis
 dicit̄ qz cum beatus petrus mitteret eum
 apud lenouicas cū duobus p̄dyteris: cū
 diu p̄cessissent vn⁹ ex p̄dyteris mortuus
 est: cū autē alij duo ad sanctū petrū redij
 sent z accepissent ab eo baculū suū ad ra
 ctū ei⁹ mortu⁹ surrexit. **T**alia multa led
 gunt q̄ futurā nobis resurrectōne p̄figu
 rant. **I**ndubitat̄ q̄ tenere debent̄ quo
 niā sic d̄t ap̄ls. **D**es qd̄dē resur̄ gem⁹.

Secūda est p̄sideratio general̄ di: **P**o
 sitōis p̄uenētis sez oibus resur̄ gē
 tibus tam b̄is q̄ reprobis: q̄ p̄e
 cipue est triplex.

- P**rima est dispositio etatis.
- S**ecda est dispositio idennitatis.
- T**ertia est dispositio immortalitatis.

Prima igitur est dispo
 sitio etatis: quia omnes in eadem etate
 resurgent. **N**ota tū fm **R**ich. in. iij. dist.

